

УДК 37.013.3

**METHODOLOGY OF USING INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN
PHYSICAL EDUCATION OF HIGHER EDUCATION STUDENTS
МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Zalii R.V. / Жалій Р.В.

Candidate of Pedagogical Sciences / к.п.н.

ORCID: 0000-0001-7424-0742

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,

Полтава, 36011, пров. Першотравневий, 24

National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic",

Poltava, 36011, Poltava, Pershotravneva Avenue, 24

Анотація. У статті висвітлюються основні проблеми теоретичного та практичного планів, пов'язані з використанням освітніх інновацій у навчально-виховному процесі вищої школи. Вказується на актуальність використання інновацій як цілеспрямованих змін, які вносять у середовище впровадження нові стабільні елементи й викликають перехід системи з одного стану до іншого. У контексті освітньої діяльності (складовими якої є навчальна, наукова, інноваційна) інноваційну форму автор визначає як організацію змісту освітньої діяльності, яка найбільш ефективно сприятиме засвоєнню результатів навчання. Останніми є знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. Зроблено висновок про прямо пропорційну залежність використання інноваційних технологій та рівня пізнавальної активності здобувачів освіти.

Ключові слова: інновація, інноваційна форма, здобувач освіти

Abstract. The article highlights the main problems of theoretical and practical plans related to the use of educational innovations in the educational process of higher education. The relevance of using innovations as targeted changes that introduce new stable elements into the implementation environment and cause the transition of the system from one state to another is indicated. In the context of educational activity (the components of which are educational, scientific, innovative), the author defines an innovative form as an organization of the content of educational activity that will most effectively contribute to the assimilation of learning outcomes. The latter are knowledge, skills, abilities, ways of thinking, views, values, other personal qualities that can be identified, planned, evaluated and measured and which a person is able to demonstrate after completing an educational program or individual educational components. The conclusion is made about the directly proportional dependence of the use of innovative technologies and the level of cognitive activity of education seekers.

Keywords: innovation, innovative form, education seeker

Вступ.

Сьогодні надзвичайно актуальними є питання про інновації в освіті. Ця важлива тема порушується в публікаціях, обговорюється під час наукових заходів, є предметом вивчення окремої науки – інноватики. Однак суто теоретичний матеріал навряд чи стане в нагоді під час здійснення освітньої діяльності без конкретних практичних рекомендацій щодо застосування інноваційних технологій.

Інноваційні технології відіграють велику роль для активізації пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення професійно-орієнтованих навчальних

дисциплін. Однак навчальна дисципліна «Фізичне виховання» не повинна перетворюватися в «меншовартісну», а, навпаки, ставати цікавою, обов'язковою, необхідною для сучасного здобувача вищої освіти. Тому використання інноваційних технологій фізичного виховання здобувачів вищої освіти є пріоритетним напрямком діяльності колективів науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Основний текст.

Окреслена проблема знайшла своє відображення в дослідженнях В. Бурової, котра висвітлює особливості розвитку обдарованої особистості засобами інноваційних технологій [1]. У науковій розвідці Н. Власенко розглядаються інноваційні технології на роках фізичної культури в умовах закладу загальної середньої освіти [2]. У своїй статті І. Волощук простежується використання інноваційних технологій у керуванні науково-дослідницькою діяльністю студентів [3]. Наукове дослідження Л. Габенко досліджується специфіка застосування інноваційних технологій у навчально-виховному процесі [4]. У публікаціях Р. Жалія й Т. Жалій йдеться про методіку використання таких інноваційних форм роботи як «здоров'язберігаючий сторітелінг» та «правовий айстопінг» [5-6]. Нормативно-правову основу нашого дослідження склали Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту» [7-8]. У колективній публікації Т. Височанської, В. Коваль, Г. Конончук, О. Місюри вивчаються інноваційні технології на уроках та в позакласній діяльності [9], а дослідник В. Кашуба розглядає інноваційні технології в сучасному спорті [10]. У науковій розвідці В. Мокляка простежується процес упровадження інноваційних технологій в освітній процес вищого навчального закладу [11]. Л. Штефан порушує проблему класифікації педагогічних інновацій [12], а Г. Щекатунова з'ясовує специфіку впровадження педагогічних інновацій як механізм ефективного розвитку загальноосвітнього навчального закладу [13].

Окреслена проблема має теоретичне й методичне спрямування. Тому серед понять та альтернативних критеріїв класифікації інноваційних технологій варто виділити необхідність використання інновацій як цілеспрямованих змін, які вносять у середовище впровадження нові стабільні елементи й викликають перехід системи з одного стану до іншого. Методичні особливості застосування інноваційних технологій викристалізуються в процесі щоденної діяльності, викладання навчальних занять із фізичного виховання.

Метою статті є висвітлення теоретичних питань поняття й видів інноваційних технологій та методичні особливості їхнього використання.

Інноваційні технології в освітньому процесі вищої школи ми розглядаємо як нововведення, спрямовані на підвищення рівня пізнавальної діяльності студентів, підвищення інтересу сучасної молоді до навчальних занять із фізичного виховання, позанавчальної секційної діяльності тощо. Основними видами інноваційних технологій, які ми використовуємо в процесі практичної діяльності – це «здоров'язберігаючий сторітелінг», «валеологічний айстопінг», «здоров'язберігаючий бульвар», «валеологічний десант» та ін. Практичні заняття з фізичного виховання повинні передбачати обов'язкові тренінгові елементи, порушення важливих питань сьогодення, вивчення життєвих історій

спортсменів, їхніх досягнень тощо. Окремим пріоритетом мають бути досягнення земляків – атлетів із Полтавщини, спілкування з учасниками Олімпійських і Параолімпійських ігор, чемпіонами світу, Європи, України.

Методичними вимогами для проведення занять із використанням інноваційних технологій в освітній діяльності є такі: обізнаність студентів щодо форми проведення заняття (технології), дотримання правил гри, форми його проведення. Тому під час використання сторітелінгів, студенти готують цікаві факти біографії спортсменів – олімпійців, параолімпійців, земляків, знайомих, для айстопінгу вони вивчають емблеми спортивних команд, для бульвару – готують роздаткові матеріали й розповсюджують їх на вулиці з інформативно-довідковими даними.

Залучення молоді до проведення навчальних занять є важливою умовою результативності таких занять. Тому як співмодераторів чи (та) тьюторів залучаємо студентів до організації та проведення навчальних занять. Така діяльність передбачає оцінювання їхньої активності під час занять, рівень теоретичних знань та підготовки матеріалів для студентів академічної групи. Під час проведення навчальних занять з використанням інноваційних технологій з фізичного виховання організатор може використовувати психологічні ігри, дидактичні ігри, тренінгові елементи для концентрації уваги чи рефлексії, проектну діяльність.

Висновки.

Отже, підбиваючи підсумки, вкажемо, що основні проблеми теоретичного та практичного планів, пов'язані з використанням освітніх інновацій у навчально-виховному процесі вищої школи, є важливою проблемою сучасної педагогічної інноватики. Актуальність використання інновацій як цілеспрямованих змін, які вносять у середовище впровадження нові стабільні елементи й викликають перехід системи з одного стану до іншого, у контексті освітньої діяльності є пріоритетними. Оскільки складовими освітньої діяльності згідно з нормами чинного законодавства є навчальна, наукова, інноваційна, інноваційну форму ми визначаємо як організацію змісту освітньої діяльності, яка найбільш ефективно сприятиме засвоєнню результатів навчання. Останніми є знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. У процесі власної практичної діяльності ми переконалися про прямо пропорційну залежність використання інноваційних технологій та рівня пізнавальної активності здобувачів освіти.

Перспективи подальших розвідок. Подальшими напрямками наукових пошуків ми окреслюємо такі:

- висвітлення особливостей підготовки фахівців технічних спеціальностей у процесі професійно-прикладної фізичної підготовки;
- розкриття процесу формування валеологічної компетентності здобувачів вищої освіти;
- етапи «валеологічного полілогу» учасників освітнього процесу.

Список використаної літератури:

1. Бузова В. Розвиток обдарованої особистості засобами інноваційних технологій / В. Бузова. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2017. № 3. С. 14 – 16.
2. Власенко Н. Інноваційні технології на роках фізичної культури. / Н. В. Власенко. *Фізична культура в загальноосвітніх школах: проблеми та перспективи : зб. наук. праць : матеріали регіон. наук.-метод. семінару, 15 квіт. 2014 р.* / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Ф-т фіз. виховання, Каф. теорет. – метод. основ викл. спорт. дисциплін. Полтава, 2014. С. 12 – 18.
3. Волощук І. Використання інноваційних технологій у керуванні науково-дослідницькою діяльністю студентів / І. Волощук. *Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць* / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка ; гол. ред. М. І. Степаненко. Полтава, 2016. Вип. 17. С. 40 – 46.
4. Габенко Л. Використання інноваційних технологій у навчально-виховному процесі. / Л. Габенко. *Психолог*. 2015. верес. (№ 17-18). С. 43 – 47.
5. Жалій Р. «Здоров'язберігаючий сторітелінг»: поняття, методика застосування в процесі формування валеологічної компетентності. *Гуманітарний вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка : зб. наукових праць* [ред.кол., гол. ред. Л.М. Рибалко]. – Полтава : ПолтНТУ імені Ю. Кондратюка. 2017. Вип II. – С. 189 – 198.
6. Жалій Т. «Правовий айстоппінг»: методика використання в процесі вивчення гуманітарних дисциплін. *Гуманітарний вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка*. 2017. Вип. II. С. 78 – 87.
7. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
9. Інноваційні технології на уроках та в позакласній діяльності / Т. В. Височанська, В. С. Коваль, Г. В. Конончук, О. С. Місюра. *Біологія*. 2017. № 1/2. С. 2 – 32.
10. Щекатунова Г. Впровадження педагогічних інновацій як механізм ефективного розвитку загальноосвітнього навчального закладу / Ганна Щекатунова. *Рідна школа*. 2010. № 6. С. 23-26.

Стаття відправлена: 24.12.2024 г.

© Жалій Р.В.